

Kvartalsrapport

3. kvartal 2021

www.sb1.no

NO 937 889 631

Visjon, verdier og mål

Visjon

Bærekraft i alt vi gjør. Anbefalt av kunden.

Misjon

SpareBank 1 Hallingdal Valdres skal sikre at privatpersoner og bedrifter i størst mulig grad får anledning til å realisere sine drømmer og skape verdier.

Bærekraft og miljø skal være integrert i hele organisasjonen og være en sentral del i våre beslutningsprosesser, rådgivning og tjenester.

Vi bryr oss om våre målgrupper, setter deres behov først og de skal være trygge på at vi stiller opp når det trengs. Som en totalleverandør med lokal tilstedeværelse er det vi som kjenner regionen best og kan gi personer og bedrifter skreddersydde råd, hjelp og støtte tilpasset den enkelte.

I alt vi gjør har vi fokus på at regionen, bedrifter og personer lykkes i å realisere sine mål og vi skal være det naturlige førstevalget.

Verdier

Engasjert, Relevant og Dyktig

Hovedmål

- Målgruppen er kunder med tilknytning til Hallingdal og Valdres.
- Sparebank er kjernevirksomheten. Vi styrker verdikjeden og lønnsomheten gjennom formidling av forsikring, eiendomsmedling, regnskap og økonomisk rådgivning.
- Vi skal i Hallingdal og Valdres være den mest attraktive arbeidsplassen og med de beste og mest fornøyde medarbeidere, med høy endringskapasitet og medarbeidere som er resultatorientert.
- Konsernet er en pådriver i arbeidet med grønn omstilling. Konsernet skal være en foregangsvirksomhet i egne bransjer på miljøengasjement i egen drift og utvikle tjenester som stimulerer kundene til gode miljøtiltak.
- Vi skaper merverdi gjennom å påta oss risiko. Konsernets risikoprofil skal være moderat.

4 HOVEDTALL

5 NØKKELTALL

6 STYRETS BERETNING

DELÅRSREGNSKAP

13 RESULTATREGNSKAP

14 BALANSE

15 ENDRING EGENKAPITAL

NOTER TIL REGNSKAPET

17 1. REGNSKAPSPRINSIPPER

18 2. VIKTIGE REGNSKAPSESTIMATER

19 3. FINANSIELL RISIKO

20 4. TAP PÅ UTLÅN, GARANTIER M.V.

23 5. BRUTTO UTLÅN FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING

23 6. INNSKUDD FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING

24 7. FINANSIELLE DERIVATER

26 8. ANDRE EIENDELER

27 9. GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER OG ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

28 10. ANNEN GJELD OG BALANSEFØRTE FORPLIKTELSER

29 11. KAPITALDEKNING

31 12. EGENKAPITALBEVISEIERE OG SPREDNING AV EGENKAPITALBEVIS PER 30.09.2021

32 13. SEGMENTINFORMASJON

34 14. SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT AS M.V.

35 15. VURDERING AV VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER

37 16. IFRS 16 LEIEAVTALER

37 17. HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Hovedtall

RESULTATSAMMENDRAG	30.09.2021		30.09.2020		Året 2020	
(Hele tusen kroner)		%		%		%
Netto renteinntekter	150.467	1,64	137.233	1,61	186.641	1,57
Netto provisjons- og andre inntekter	58.014	0,63	51.701	0,61	71.189	0,60
Netto resultat fra finansielle eiendeler	66.263	0,72	52.104	0,61	70.645	0,60
Andre driftsinntekter	92.018	1,00	71.579	0,84	110.110	0,93
Sum inntekter	366.762	3,99	312.617	3,67	438.585	3,69
Sum driftskostnader	193.402	2,10	172.914	2,03	255.320	2,15
Driftsresultat før tap	173.360	1,89	139.703	1,64	183.265	1,54
Kredittap utlån, gar. mv. og rentebærende verdipapirer	5.750	0,06	5.765	0,07	13.789	0,12
Resultat før skatt	167.610	1,82	133.938	1,57	169.476	1,43
Skatt på resultat fra videreført virksomhet	29.551	0,32	21.482	0,25	23.067	0,19
Periodens resultat	138.059	1,50	112.456	1,32	146.409	1,23
IV Resultat før andre inntekter og kostnader	138.059		112.456		146.409	
<i>Poster som ikke blir omklassifisert til resultatet:</i>			-	-		
<i>Poster som kan bli omklassifisert til resultatet:</i>						
Endring i virkelig verdi utlån PM	-100		1.177	-	1.328	
Skatt virkelig verdi utlån PM	25		-294		-332	
Andre endringer	-		666	0,02	897	
Sum andre inntekter og kostnader	-75	-0,00	1.549	0,02	1.893	0,02
Periodens totalresultat	137.984	1,50	114.005	1,34	148.302	1,25

Nøkkeltall

NØKKELTALL	30.09.2021	30.09.2020	Året 2020
Lønnsomhet			
Egenkapitalavkastning	10,4 %	9,3 %	9,0 %
Egenkapitalavkastning (totalresultat)	10,4 %	8,4 %	9,2 %
Kostnadsprosent (morbank)	39,2 %	49,4 %	52,1 %
Kostnadsprosent (konsern)	52,7 %	55,3 %	58,2 %
Balansetall			
Brutto utlån til kunder	10.432.781	9.935.758	9.998.248
Brutto utlån til kunder inkl. overført til kredittforetak	13.296.952	12.562.687	12.665.095
Innskudd fra kunder	9.075.573	8.498.375	8.816.540
Innskuddsdekning	87,0 %	85,5 %	88,2 %
Utlånsvekst siste 12 måneder	5,0 %	10,8 %	10,9 %
Utlånsvekst siste 12 måneder inkl. overført til kredittforetak	5,8 %	9,9 %	10,0 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	6,8 %	6,8 %	7,6 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	12.284.276	11.391.804	11.871.491
Forvaltningskapital	12.894.346	11.674.205	12.341.706
Forvaltningskapital inkl. overført kredittforetak	15.758.517	14.301.134	15.008.553
Tap og mislighold i % av brutto utlån			
Tapsprosent utlån	0,04 %	0,05 %	0,11 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,24 %	1,00 %	0,53 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,30 %	0,07 %	0,10 %
Soliditet (forholdsmessig konsolidert)			
Kapitaldekningsprosent	21,5 %	22,9 %	23,2 %
Kjernekapitaldekningsprosent	19,8 %	21,0 %	21,3 %
Ren kjernekapitalprosent	19,6 %	20,8 %	21,2 %
Ren kjernekapitalprosent, morbank	20,4 %	21,7 %	22,1 %
Netto ansvarlig kapital	1.726.067	1.647.297	1.727.361
Kjernekapital	1.586.261	1.509.266	1.589.750
Ren kjernekapital	1.572.869	1.496.686	1.577.510
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	9,4 %	9,6 %	9,7 %
LCR, morbank	150,1 %	179,8 %	155,4 %
Kontor og bemanning			
Antall kontor	10	10	10
Antall årsverk	165,0	166,0	166,9

Styrets beretning

Konsernet

Konsernets virksomhet omfatter følgende områder:

- Bankvirksomhet
- Eiendomsmegling
- Regnskapsføring.

Alle disse forretningsområdene er konsesjonspliktige.

Den samlede virksomheten blir utført av banken som morselskap og 4 heleide datterselskaper.

Konsernregnskapet omfatter også en felleskontrollert virksomhet – Samarbeidende Sparebanker AS som er deleier av Alliansesamarbeidet i SpareBank 1.

Konsernet har et totalresultat på 138 mill. kroner per 3. kvartal 2021. Dette er 25,6 mill. høyere enn resultatet per 3. kvartal i fjor, men fjorårets resultat var noe preget av koronapandemien og markedsutviklingen i kjølvannet av pandemien.

Bankvirksomheten

Bankvirksomheten (morbanken) har i kvartalet hatt 94,4 årsverk.

Banken har et totalresultat etter 3. kvartal 2021 på 151,6 mill. kroner. Dette gir en egenkapital-avkastning på 12,0 % etter skatt. Resultatet er 58 mill. bedre enn tilsvarende periode i fjor. Resultatet i 2020 var noe påvirket av pandemi, nedstengning av samfunnet, men også en rask innhenting av markedsverdier på verdipapirer utover i 2. og 3. kvartal. Hittil i 2021 er resultatet godt over forventet

Selv om Norges bank satte opp styringsrenten i slutten av kvartalet, er finansmarkedet fortsatt preget av lave renter og høy etterspørsel etter boliger, fritidsboliger, biler og båter, men også av stigende inflasjon og knapphet på enkelte varer.

Flere resultatelementer har utviklet seg positivt hittil i år og er kommentert nedenfor.

Netto renteinntekter per 3. kvartal endte på 150,2 mill. kroner. Dette er 12,6 mill. kroner (9,2 %) høyere enn tilsvarende periode i fjor. Rentenivået er lavt og konkurransen i utlånsmarkedet er merkbar og gir marginpress. Rentenettoen er hittil i år på 1,60 % (1,59 %). Renteinntekter fra lån overført til kredittforetak resultatføres som provisjonsinntekter og utgjør 18,7 mill. kroner. Samlede netto renteinntekter inkludert provisjonsinntekter fra kredittforetak utgjør dermed 168,9 mill. (148,6 mill.). Økningen kan langt på vei forklares med fjorårets «rentedugnad» der banken satte ned utlånsrentene med umiddelbar virkning, mens innskuddsrentene fulgte vanlige varslingsfrister.

Samlede netto provisjons- og andre inntekter har en økning per 3. kvartal på 6,3 mill. kroner i forhold til samme periode i 2020 og er på et forventet nivå. Mye av økningen er et resultat av fjorårets rentedugnad som førte til en reduksjon i provisjonsinntektene fra overførte lån til kredittforetak. Vi ser også en fin økning for provisjonsområdene forsikring og plassering hittil i år.

Resultatene i datterselskapene inngår i utbytteposten i resultatregnskapet. Aktiviteten hos Fjellmegleren har vært ekstremt høy siden mai 2020. Dette har lagt grunnlaget for et godt resultat som gjør at morbanken kan inntektsføre en resultatandel på 9,0 mill. hittil i år.

Banken har i år mottatt et utbytte fra Samarbeidende Sparebanker på 27,3 mill. kroner som er bankens andel av SpareBank 1 Gruppens resultat for 2020. Banken har i tillegg mottatt et tingsutbytte fra Samarbeidende Sparebanker i forbindelse med etableringen av selskapet SpareBank 1 Forvaltning AS. Tingsutbyttet er bokført til virkelig verdi og utgjør 12,5 mill. kroner. Dette er nærmere omtalt i eget avsnitt nedenfor.

Disse postene gjør at samlet utbytte i perioden ligger godt over tilsvarende periode i fjor.

Posten resultat fra finansielle eiendeler var i 2020 sterkt påvirket av utviklingen i finansmarkedene som følge av koronapandemien. Hittil i år har denne posten en mer normal utvikling med innslag av både realiserte og urealiserte gevinster. SpareBank 1 Helgeland kom 15. mars inn som nytt medlem i SpareBank 1-alliansen og SpareBank 1 Hallingdal Valdres solgte 0,29 %-poeng av sine aksjer i Samarbeidende Sparebanker AS til Helgeland. Denne transaksjonen ga en realisert gevinst på 10,7 mill. kroner. Bankens eierandel i selskapet ble med transaksjonen redusert fra 7,75 % til 7,46 %.

Bankens aksjefond har hatt en svært positiv utvikling så langt i år. Dette gir en inntektsføring av urealisert verdistigning på 14,7 mill. samt en realisert kursgevinst på 4,6 mill.

Driftskostnadene hittil i år er på 118,9 mill. noe som er 3,2 mill. over samme periode i fjor (+2,8 %), men lavere enn forventet. Lønnskostnadene har også en lavere vekst enn forventet og øker med 1,8 % i forhold til samme periode i 2020.

Fra og med 1.1.2021 fører banken leieavtaler etter IFRS 16. Dette gir en endret kostnadsføring av leieavtalene i tillegg til at leierettigheter og leieforpliktelsene blir ført opp i balansen. Kostnadmessig vil avskrivning av leierettigheten vises i resultatregnskapet. Nærmere redegjørelse av endringen og effekter finnes i note 1 og 16.

IFRS 9 brukes som prinsipp for måling av tap. Denne standarden er nærmere omtalt i note 2 i årsregnskapet for 2020. Banken har bokført en kredittapskostnad på 5,8 mill. kroner per 3. kvartal 2021. Dette er samme nivå som for tilsvarende periode i 2020. Tapskostnaden i fjor var i hovedsak økte avsetninger pga. usikkerhet rundt effekter av pandemien. Tapskostnaden per 3. kvartal i år består både av økning i avsetninger og en del konstatering av tap.

Banken har ved utgangen av 3. kvartal en forvaltningskapital på 12,8 mrd. kroner. Balanseveksten siste 12 måneder er på 10,6 %.

Balanseførte utlån i banken samt overførte lån til kredittforetaket SpareBank 1 Boligkreditt AS (boligkreditt) og SpareBank 1 Næringskreditt AS (næringskreditt) har en samlet vekst siste 12 måneder på 0,77 mrd. kroner eller 6,2 %. Banken har overført boliglån for 2,87 mrd. kroner til boligkreditt. Dette utgjør 21,3 % av balanseførte og overførte lån. Samlede utlån fordeler seg med 73 % til privatmarkedet og 27 % til bedriftsmarkedet.

Sum engasjement som er misligholdt lengre enn 90 dager utgjør 24,8 mill. og er en reduksjon hittil i år på 28 mill. kroner. Brutto misligholdte lån er med det på 0,24 % av brutto utlån. Samlede avsetninger til tap på utlån og garantier fordeler seg med 38,9 mill. knyttet til bedriftsmarkedet og 12,8 mill. knyttet til privatmarkedet, til sammen 51,7 mill. kroner. Så langt har ikke følgene av korona-pandemien ført til nevneverdig endring i misligholdte lån.

Kredittrisiko knyttet til utlånsporteføljen er bankens største risikoområde. Alle kreditter besluttes i henhold til bankens bevilgningsreglement. Overvåking av kredittrisikoen skjer gjennom risikoklassifiseringssystem utviklet i samarbeid med SpareBank 1 Alliansen hvor de enkelte kunder klassifiseres på bakgrunn av betalingsevne, soliditet og sikkerhet. Tapsutviklingen i banken vil være påvirket av den generelle økonomiske utviklingen i Norge. Bokførte tap hittil i år er på et lavere nivå enn forventet og tilsvarer en tapskostnad på 0,05 % av brutto utlån. Banken følger aktivt opp løpende engasjement ved mislighold av betingelser. Ved utgangen av 3. kvartal er 95,4 % av bankens utlånsportefølje klassifisert i de tre beste risikogrupperne (laveste risiko, lav risiko og middels risiko). For ett år siden var tilsvarende tall 94,3 %.

Styret vurderer på bakgrunn av utlånsporteføljens klassifisering, forventet kredittap og konstaterede tap kvaliteten på utlånsporteføljen til å være god.

Mer om tap og tapsvurderinger i note 2 og 4.

Eiendomsmegling

Kvartal (hele tusen kroner)	3. kvartal 2020	4. kvartal 2020	1. kvartal 2021	2. kvartal 2021	3. kvartal 2021
Netto andre inntekter	19.966	23.051	25.159	14.201	19.942
Driftskostnader	-16.411	-20.128	-18.774	-12.231	-17.325
Finansposter	-46	122	547	112	-84
Resultat før skatt	3.509	3.044	6.932	2.081	2.534

Hittil i år (hele tusen kroner)	30.09.2020	31.12.2020	31.03.2021	30.06.2021	30.09.2021
Netto andre inntekter	43.901	66.952	25.159	39.360	59.303
Driftskostnader	-36.921	-57.049	-18.774	-31.006	-48.330
Finansposter	43	165	547	658	575
Resultat før skatt	7.024	10.068	6.932	9.013	11.547

Denne virksomheten drives av datterselskapet EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS og har i 3. kvartal hatt 27,4 årsverk. Selskapet har kontor i 5 Hallingdalskommuner og på Fagernes og Beitostølen i Valdres. Selskapet har hatt en sterk aktivitetsvekst det siste året. Selskapet har en ledende markedsposisjon i Hallingdal. I Valdres er selskapet i en utfordrerposisjon.

Selskapet har et driftsresultat før skatt per 3. kvartal på 11,5 mill. som er 4,5 mill. høyere enn samme periode i fjor. Driftsinntektene på 59,3 mill. er 15,4 mill. høyere enn tilsvarende periode i fjor. Riktignok ble deler av fjoråret preget av reiseforbud og hytteforbud, men fra mai måned tok aktiviteten på fritidsboligmarkedet seg kraftig opp og har i tiden

etterpå vært på svært høyt nivå. Selskapet har hittil i år omsatt hele 945 eiendommer mot 699 i samme periode i fjor. Dette er fortsatt høye tall og vitner om et fritidsboligmarked der etterspørselen er svært høy. Den høye aktiviteten kombinert med endrede visningsrutiner pga. smittevern har vært krevende for de ansatte.

Et satsingsområde de siste par årene året har vært prosjektmegling. Denne satsingen har vært en avgjørende faktor for å nå et så høyt omsetningsvolum som vi nå ser. Rekruttering er et prioritert område og selskapet har fått på plass nye meglersressurser det siste året som gjør selskapet godt rigget for høy aktivitet fremover.

Regnskap og økonomisk rådgivning

Kvartal (hele tusen kroner)	3. kvartal 2020	4. kvartal 2020	1. kvartal 2021	2. kvartal 2021	3. kvartal 2021
Netto andre inntekter	7.677	8.950	11.915	11.352	8.027
Driftskostnader	-7.961	-10.420	-11.301	-11.265	-7.877
Finansposter	6	3	7	11	8
Resultat før skatt	-278	-1.467	621	98	158

Hittil i år (hele tusen kroner)	30.09.2020	31.12.2020	31.03.2021	30.06.2021	30.09.2021
Netto andre inntekter	32.340	41.290	11.915	23.266	31.294
Driftskostnader	-30.892	-41.312	-11.301	-22.565	-30.442
Finansposter	43	46	7	18	25
Resultat før skatt	1.491	24	621	718	877

Denne virksomheten blir drevet av datterselskapet SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS. Selskapet har i kvartalet hatt 43,2 årsverk og har kontor i 5 kommuner i Hallingdal og 2 kommuner i Valdres.

Selskapet har et driftsresultat før skatt per 3. kvartal 2021 på 0,9 mill. kroner mot 1,5 mill. i samme periode i fjor. Driftsinntektene reduseres med 1,0 mill. til 31,3 mill. kroner som tilsvarer en reduksjon på 3,2 %.

I samarbeid med bankene lanserte selskapet tjenesten Bank + Regnskap i starten av året. Konseptet er et moderne, skybasert regnskapsprogram med velutviklet bankintegrasjon og tilgang til bankens øvrige produkter for bedriftskunder. Kunden kan føre helt eller delvis sitt eget regnskap og få hjelp av regnskapsfører når en trenger det.

Andre virksomheter

Banken eier alle aksjene i selskapet Tisleidalen Hyttegrend AS som klassifiseres som datterselskap og er innarbeidet i konsern-regnskapet. Selskapet eier et opparbeidet tomtefelt for fritidseiendommer i Tisleidalen.

Datterselskapet SpareBank 1 Hallingdal Invest AS har utviklet et tomtefelt for privatboliger på Flå og har en eiendom på Kikut på Geilo der selskapet har kontrakt med utbygger av fritidseiligheter på tomten.

Utbyggingsprosjektet på Geilo er godt i gang, og det er ventet at prosjektet kan gi inntekter til selskapet mot slutten av året. Det er også økende byggeaktivitet på Flå noe som gir salgsmuligheter i selskapets tomtefelt.

Resultatet før skatt per 3. kvartal 2021 er på 0,05 mill. kroner og er no bedre enn tilsvarende periode i fjor. Selskapet har noen tomtsalgsinntekter så langt i år. Resultatutviklingen i selskapet vil i stor grad være avhengig av fremtidig tomtsalg på Flå og fremdrift i prosjektet på Geilo.

Felleskontrollert virksomhet (FKV)

Banken eier 7,46 % i det felleskontrollerte selskapet Samarbeidende Sparebanker AS (SamSpar).

SamSpar er eid av de 10 minste bankene i SpareBank 1 Alliansen. Samarbeidende Sparebanker AS eier 19,5 % av SpareBank 1 Gruppen AS.

Resultatandelen fra SamSpar inngår i konsern-regnskapet og blir innarbeidet i morselskapet etter kostmetoden og i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden. Per 3. kvartal 2021 er det bokført en resultatandel på 30,5 mill. kroner i konsernregnskapet.

Finansiering og likviditet

Bankens primære finansieringskilde er innskudd fra kunder. Banken kjennetegnes av høy innskuddsdekning noe som gir banken god soliditet.

Samlede innskudd har en vekst siste 12 måneder på 581,4 mill. kroner (+6,8 %) og er på om lag samme prosentvise nivå som bankens utlånsvekst i samme tidsrom. Innskuddene fordeler seg med 5,3 mrd. fra privatmarkedet og 3,8 mrd. fra bedrifts-markedet. Utvikling i utlån og innskudd gir banken en selvfinansieringsgrad på 87,1 %. På tilsvarende tidspunkt i fjor var innskuddsdekningen 85,6 %.

Bankens øvrige finansiering består hovedsakelig av verdipapirgjeld og ansvarlig kapital. Banken har ved utgangen av 3. kvartal 2021 i underkant av 1,8 mrd. kroner i eksterne innlån fordelt på 6 obligasjonslån på 1.550 mill. kroner, et banklån pålydende 100 mill. kroner og to ansvarlige lån på til sammen 120 mill. kroner. Mer detaljer om bankens eksterne finansiering i note 9.

Innskudd i Norges Bank og andre kreditt-institusjoner utgjør til sammen 1.032 mill. kroner (441 mill. kroner). Bankens portefølje av sertifikater og obligasjoner er bokført til 459 mill. kroner (448 mill. kroner). LCR (Liquidity Coverage Ratio) per 3. kvartal 2021 er rapportert til 150,1 % der lovkravet er på 100 %. Bankens likviditetssituasjon er svært god ved utgangen av kvartalet.

Kapitaldekning

Finanstilsynet har fastsatt Pilar 2-kravet til SpareBank 1 Hallingdal Valdres til 2,3 % av risikovektet beregningsgrunnlag. Dette kravet er knyttet til risikofaktorer som ikke er dekket av Pilar 1 og må dekkes av ren kjernekapital. Pilar 2-kravet kommer i tillegg til minimums-kravene og bufferkravene i Pilar 1. Kravet innebærer et regulatorisk minimumskrav for ren kjernekapital på 13,3 %.

Banken har lagt rundskriv 2/2021 til grunn i kapitaldekningsrapporteringen fra og med 2. kvartal noe som innebærer at høyrisiko-engasjementer er gitt en risikovekt på 150 %.

Styret har fastsatt mål for ren kjernekapital-dekning for banken og konsernet i 2021 på minimum 16,0 % og en samlet kapitaldekning på 19,5 %. Dette er måltall som gir en god buffer mot de regulatoriske kravene. Banken benytter standard-metoden for beregning av kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Banken foretar forholdsmessig konsolidering av eierandeler i SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS, SpareBank 1 Kreditt AS og SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS.

Ved utgangen av 3. kvartal 2021 er bankens rene kjernekapitaldekning, forholdsmessig konsolidert, 19,8 % (20,9 %). Kapitaldekningen er på samme tidspunkt på 21,5 % (23,2 %). Uvektet kjernekapitalandel per 3. kvartal 2021, forholdsmessig konsolidert, er på 9,4 % (9,6 %). Banken har en langt høyere kapitaldekning enn lovkrav og internt kapitalmål. Kvartalsregnskapet er

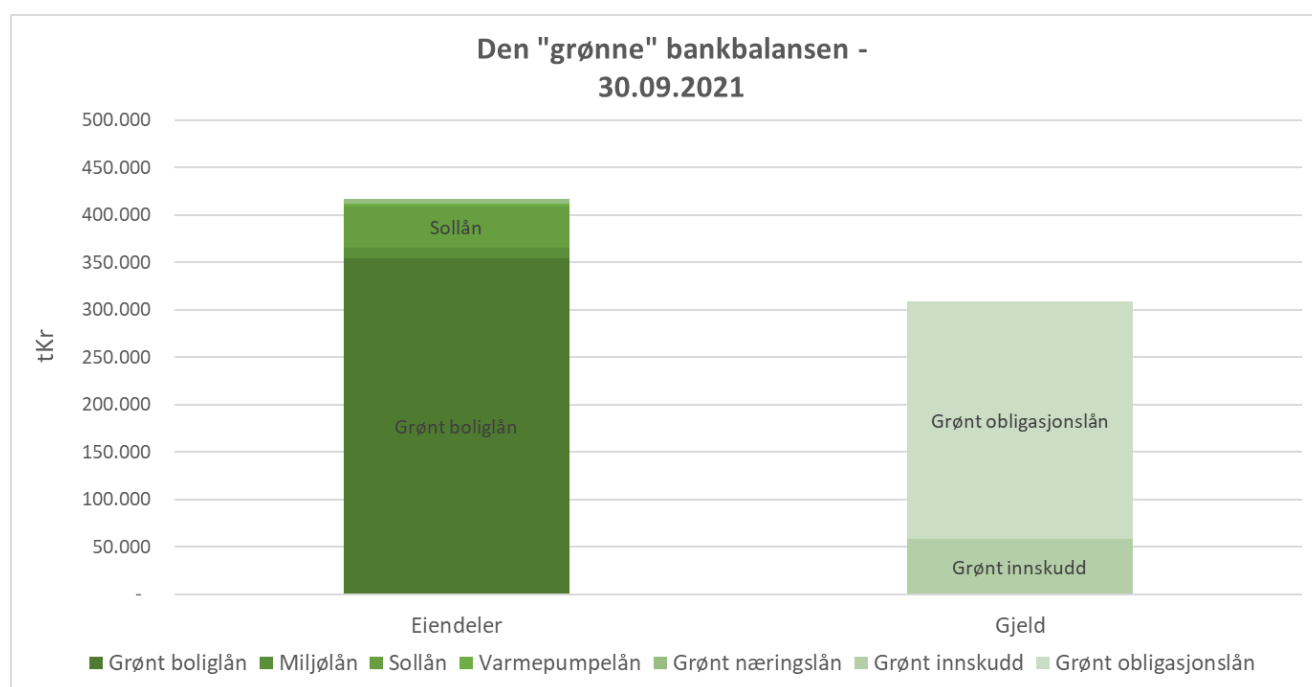
ikke revidert så resultatet hittil i år er ikke lagt til den ansvarlige kapitalen. Banken har tatt opp to ansvarlige lån på til sammen 120 mill. kroner for å styrke den ansvarlige kapitalen og kapitaldekningen.

Det vises ellers til redegjørelse om kapitaldekning i note 11.

Bankens grønne balanse

Banken har i flere år satset på utlånsprodukt som kan finansiere tiltak som er med på å spare miljøet.

Banken har hatt en palett av grønne produkter svært gunstige vilkår i flere år allerede. Volumet på disse produktene er relativt beskjedne sett i forhold til bankens samlede utlånsportefølje. Banken «grønne finansielle aktiviteter» blir rapportert volummessig gjennom bankens grønne balanse. Målet på sikt er å øke omfanget slik at vi oppnår en betydelig «grønn» balanse, dvs. at bankens «grønne» innlånsprodukt samt grønne obligasjonslån finansierer bankens «grønne» utlånsprodukter til private og næringslivet. På denne måte er banken med på å finansiere utlån til bærekraftige investeringer.

Banken har etablert et grønt finansielt rammeverk. Dette rammeverket sier hvilke krav banken stiller til utlån og innskudd for at de skal kunne kalles «grønne».

I oktober-20 utstedte banken sitt første grønne obligasjonslån på 125 mill. kroner som ble utvidet til 250 mill. i september i år.

Figuren ovenfor viser at «grønne» utlån har et volum på 413 mill. kroner. På passivasiden utgjør «grønne» innskudd og det grønne obligasjonslånet 309 mill. kroner. Banken arbeider for å øke andelen grønne utlån fremover.

SpareBank 1 Forvaltning AS

ODIN Forvaltning ble i andre kvartal fisjonert ut til et nytt «Spare»-konsern og eies av SpareBank 1 Forvaltning AS. Per 1. juli ble SpareBank 1 Kapitalforvaltning AS og SpareBank 1 Verdipapirservice AS kjøpt opp av SpareBank 1

Forvaltning AS. SpareBank 1 Alliansen har fått samlet sine spareprodukter i sitt nye «Spare-konsern».

Eierskapet av SpareBank 1 Forvaltning AS er flyttet ut til eierbankene via et tingsutbytte fra Samarbeidende Sparebanker AS. Transaksjonene er ført til kontinuitet i konsern. I morbank er aksjene i SpareBank 1 Forvaltning AS bokført til virkelig verdi og tingsutbytte er inntektsført med 12,5 mill. kr.

Det ble gjort en rebalansering av eierandeler i SpareBank 1 Forvaltning AS den 27. september 2021. SpareBank 1 Forvaltning AS kjøpte 1. juli SpareBank 1 Kapitalforvaltning og SpareBank 1 Verdipapirservice AS. Den 15. september 2021 ble det undertegnet avtale om å kjøpe SpareBank 1 SR Forvaltning. Regnskapsmessig vil det først skje når nødvendige tillatelser fra Finanstilsynet foreligger, og ikke tidligere enn 1. desember 2021.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres eier 1,58 % av SpareBank 1 Forvaltning AS ved periodens utgang.

Vesentlige transaksjoner med nærstående parter

Det har ikke vært gjennomført transaksjoner med nærstående parter som har hatt vesentlig betydning for virksomhetens stilling eller resultat i løpet av rapporteringsperioden.

Utsiktene fremover

Norges befolkning er tilnærmet fullvaksinert og regjeringen opphevet nasjonale smittevernstiltak 25. september. I de siste ukene er vi sett en oppblomstring av smittetilfeller i enkelte regioner og noen har innført regionale tiltak. Det er fortsatt usikkerhet knyttet til langtidsvirkningene av vaksinen og nye varianter, men vi tror det sitter langt inne

med nye nasjonale tiltak. Norges Bank hevet styringsrenten 25. september og har i møtet nå i november tydelig signalisert ytterligere økninger i tiden fremover – neste gang allerede i desember. Økt rentenivå vil gi økt rentemargin og økte inntekter for banken. Arbeidsledigheten er sterkt redusert og forventes å gå ytterligere ned. Det gir gode prognoser for videre vekst i økonomien.

Banken har svært lave tap på utlån og det er også forventningene fremover. Risikobildet i lån til næringsliv og personmarkedskunder er stabilt og reflekterer en sunn utvikling i våre markeder. SpareBank 1 Hallingdal Valdres er lønnsom og meget solid. Styret forventer fortsatt god vekst og god lønnsomhet. Bedre samhandling mellom forretningsområdene skal bidra til å forsterke veksten fremover gjennom flere kunder og flere produkter per kunde.

Hallingdal, 15. november 2021
i styret for SpareBank 1 Hallingdal Valdres

Kristin Ourom
fungerende styreleder

Tore Østlund

Gro Lundby

Ragnhild Kvernberg

Odd Holde

Sissel Skrindo

Vidar Isungset

Gro H. Storebråten

Knut Oscar Fleten
adm. direktør

Delårsregnskap

Resultatregnskap

Morbank					Konsern						
Året 2020	3. kv. 20	3. kv. 21	30.09.2020	30.09.2021	(Hele tusen kroner)	Note	30.09.2021	30.09.2020	3. kv. 21	3. kv. 20	Året 2020
295.164	65.863	73.227	227.733	204.069	Renteinntekter og lignende inntekter		203.752	227.313	72.481	65.307	294.804
108.182	16.716	17.859	90.149	53.888	Rentekostnader og lignende kostnader		53.285	90.080	17.286	16.313	108.163
186.982	49.147	55.368	137.584	150.181	I Netto renteinntekter		150.467	137.233	55.195	48.994	186.641
77.585	20.132	22.103	56.174	62.394	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		62.394	56.174	22.103	20.132	77.585
6.396	1.376	1.595	4.473	4.380	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		4.380	4.473	1.595	1.376	6.396
71.189	18.756	20.508	51.701	58.014	Netto provisjons- og andre inntekter		58.014	51.701	20.508	18.756	71.189
29.370	2.497	2.058	25.831	56.855	Utbytte og andre innt. av egenkapitalinstrumenter		37.046	39.511	5.926	8.802	50.386
20.259	12.299	7.941	12.593	32.655	Netto verdiendring og gev/tap på valuta og fin.instr.resultat fra andre finansielle investeringer		29.217	12.593	7.941	12.299	20.259
49.629	14.796	9.999	38.424	89.510	Netto resultat fra finansielle eiendeler		66.263	52.104	13.867	21.101	70.645
7.865	1.724	1.910	6.256	5.473	Andre driftsinntekter		92.018	71.579	32.525	24.278	110.110
315.665	84.423	87.785	233.965	303.177	Sum inntekter		366.762	312.617	122.095	113.129	438.585
83.196	22.046	23.674	57.617	58.627	Lønn og andre personalkostnader		113.388	81.452	40.297	15.833	150.081
75.219	16.239	14.746	53.531	51.154	Andre driftskostnader		69.346	85.309	25.482	41.170	100.040
6.031	1.514	3.041	4.531	9.135	Av-/nedskr verdiendr og gev/tap på ikke fin. eiendeler		10.668	6.153	3.542	2.097	5.199
164.446	39.799	41.461	115.679	118.915	Sum driftskostnader		193.402	172.914	69.321	59.100	255.320
13.789	-4.063	7.479	5.765	5.750	Kredittap utlån, gar. mv. og rentebærende verdipapirer	4	5.750	5.765	7.479	-4.063	13.789
137.430	48.687	38.845	112.521	178.512	II Resultat før skatt fra videreført virksomhet		167.610	133.938	45.295	58.092	169.476
21.425	10.800	5.635	19.780	26.835	Skatt på resultat fra videreført virksomhet		29.551	21.482	6.203	11.482	23.067
116.005	37.887	33.210	92.741	151.677	III Resultat etter skatt fra videreført virksomhet		138.059	112.456	39.092	46.610	146.409

Utvidet resultatregnskap

Morbank					Konsern						
Året 2020	3. kv. 20	3. kv. 21	30.09.2020	30.09.2021	(Hele tusen kroner)	Note	30.09.2021	30.09.2020	3. kv. 21	3. kv. 20	Året 2020
116.005	37.887	33.210	92.741	151.677	IV Resultat før andre inntekter og kostnader		138.059	112.456	39.092	46.610	146.409
					Poster som ikke blir omklassifisert til resultatet:						
					Poster som kan bli omklassifisert til resultatet:						
1.328	15	95	1.177	-100	Endring i virkelig verdi utlån PM		-100	1.177	95	21	1.328
-332	-	-24	-294	25	Skatt virkelig verdi utlån PM		25	-294	-23	72	-332
-261	-	-	-		Andre endringer			666		-5	897
735	15	71	883	-75	Sum andre inntekter og kostnader		-75	1.549	72	88	1.893
116.740	37.902	33.281	93.624	151.601	Periodens totalresultat		137.984	114.005	39.164	46.698	148.302

Balanse

Morbank			Konsern				
31.12.2020	30.09.2020	30.09.2021	(Hele tusen kroner)	Note	30.09.2021	30.09.2020	31.12.2020
17.060	16.576	11.745	Konter og kontantekvivalenter		11.745	16.576	17.060
1.045.273	441.265	1.031.683	Utlån til og fordr. kred.inst. og fin.foretak		1.035.326	442.367	1.045.311
9.979.541	9.924.470	10.412.025	Utlån til og fordringer på kunder	4,5	10.388.377	9.899.671	9.954.958
447.840	448.017	459.355	Rentebærende verdipapirer		459.355	448.017	447.840
12.793	21.683	12.335	Finansielle derivater	7	12.335	21.683	12.793
504.696	502.321	581.810	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	15	582.020	502.532	504.906
			Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter		156.320	168.808	176.411
87.586	87.586	84.352					
48.382	50.119	55.511	Eierinteresser i konsernselskap		-	-	-
	500	-	Immaterielle eiendeler			7.263	624
69.771	70.741	132.280	Varige driftsmidler		136.364	76.168	75.213
30.943	26.180	33.909	Andre eiendeler	10	112.504	91.120	106.590
12.243.885	11.589.458	12.815.004	Eiendeler		12.894.346	11.674.205	12.341.706
100.154	100.126	100.133	Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	9	100.122	100.126	100.135
8.840.194	8.522.030	9.103.421	Innskudd og andre innlån fra kunder	6	9.075.573	8.498.375	8.816.540
1.439.170	1.122.347	1.563.813	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	9	1.563.813	1.122.348	1.439.170
11.590	16.403	4.662	Finansielle derivater	7	4.662	16.403	11.590
59.793	22.377	98.239	Annen gjeld	10	98.636	46.801	62.695
63.902	63.727	64.051	Avsetninger	10	94.359	66.116	89.143
120.196	120.178	120.199	Ansvarlig lånekapital	9	120.199	120.178	120.196
10.634.999	9.967.188	11.054.518	Sum gjeld		11.057.364	9.970.347	10.639.469
805.700	805.700	805.700	<i>Innskutt egenkapital:</i>		805.700	805.700	805.700
11.581	11.581	11.581	Selskapskapital				
1.176	1.176	1.176	Overkursfond		11.581	11.581	11.581
			Kompensasjonsfond		1.176	1.176	1.176
151.130	151.410	151.130	<i>Opptjent egenkapital:</i>				
14.989	5.489	14.989	Grunnfondskapital		137.984	151.410	151.130
611.238	550.505	611.238	Gavefond		14.989	5.489	14.989
13.071	2.784	12.995	Utjevningsfond		611.238	550.505	611.238
-	93.625	151.676	Annen egenkapital		116.255	63.992	106.423
			Årets over/underskudd		138.059	114.005	-
1.608.886	1.622.270	1.760.486	Sum egenkapital	12	1.836.982	1.703.858	1.702.237
12.243.885	11.589.458	12.815.004	Gjeld og egenkapital		12.894.346	11.674.205	12.341.706

Hallingdal, 15. november 2021
I styret for SpareBank 1 Hallingdal Valdres

Kristin Ourom
fungerende styreleder

Tore Østlund

Gro Lundby

Ragnhild Kvernberg

Odd Holde

Sissel Skrindo

Vidar Isungset

Gro H. Storebråten

Knut Oscar Fleten
adm. direktør

Endringer i egenkapitalen

Morbank

Endringer i egenkapital

	Egenkapital- bevis	Overkurs- fond	Komp. fond	Utjevnings- fond	Grunnfonds- kapital	Gavefond	Annen egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital per 31.12.2019	805.700	11.581	1.176	505.670	146.594	5.489	0	0	1.476.210
Omarbeidelse 01.01.2020 etter IFRS									
Netto virkelig verdi fastrente og derivater								1.377	1.377
Reversering boliglån trinn 1								1.407	1.407
Virkelig verdi verdipapir				35.744	3.840			10.067	49.651
Omarbeidet egenkapital per 01.01.2020	805.700	11.581	1.176	541.414	150.434	5.489	0	12.851	1.528.645
Årsresultat før andre inntekter og kostnader				105.059	723	11.000		-777	116.005
Disponert gaver gjennom året						-1.500			-1.500
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld				-35.000					-35.000
Utvidet resultat				-235	-26			996	735
Sum egenkapital 31.12.2020	805.700	11.581	1.176	611.238	151.131	14.989	0	13.070	1.608.885
Egenkapital 01.01.2021	805.700	11.581	1.176	611.238	151.131	14.989	0	13.070	1.608.885
Udisponert resultat							151.601		151.601
Egenkapital 30.09.2021	805.700	11.581	1.176	611.238	151.131	14.989	151.601	13.070	1.760.486

Konsern

	Egenkapital- bevis	Overkurs- fond	Komp. fond	Utjevnings- fond	Grunnfonds- kapital	Gavefond	Annen egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Endringer i egenkapital									
Egenkapital per 31.12.2019	805.700	11.581	1.176	505.670	146.594	5.489	60.945	0	1.537.155
Omarbeidelse 01.01.2020 etter IFRS									
Endring morbank				35.744	3.840			12.851	52.435
Omarbeidet egenkapital per 01.01.2020	805.700	11.581	1.176	541.414	150.434	5.489	60.945	12.851	1.589.590
Årsresultat før andre inntekter og kostnader				105.059	723	11.000	30.404	-777	146.409
Disponert gaver gjennom året						-1.500			-1.500
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld				-35.000					-35.000
Andre korrigeringer ført mot EK							61		61
Utvidet resultat				-235	-26		1.158	996	1.893
Verdiendring innarbeidelse av felleskontrollert virksomhet							521		521
Førstegang innarbeidelse datter EK							263		263
Sum egenkapital 31.12.2020	805.700	11.581	1.176	611.238	151.131	14.989	93.352	13.070	1.702.237
Egenkapital 01.01.2021	805.700	11.581	1.176	611.238	151.131	14.989	93.352	13.070	1.702.237
Udisponert resultat							137.984		137.984
Verdiregulering							-3.239		-3.239
Egenkapital 30.09.2021	805.700	11.581	1.176	611.238	151.131	14.989	228.097	13.070	1.836.982

Noter til regnskapet

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Kvartalsregnskapet for morbank og konsern omfatter perioden 1.1.-30.09.2021 og er satt opp etter årsregnskapsforskriften.

Kvartalsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering, samt IFRS som fastsatt av EU i tråd med § 1-4, 1. ledd b) i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak. Delårsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2020.

Delårsregnskapet er ikke revidert.

Implementerte regnskapsstandarder og andre relevante endringer i regelverk i 2021

Implementering av IFRS 16 for leieavtaler

Implementering av IFRS 16 Leieavtaler, med virkning fra 1.1.2021, har primært påvirket leietakers regnskapsføring og ført til at vesentlige leieavtaler for konsernet og morbank er balanseført. Standarden fjerner tidligere skille mellom operasjonell og finansiell leie og krever innregning av en bruksretts-eiendel (rett til å bruke den leide eiendelen), og en finansiell forpliktelse til å betale leie for vesentlige leiekontrakter.

IFRS 16 inneholder valgmulighet til å unnlate å innregne bruksretten og tilhørende leieforpliktelsen for en leieavtale dersom leieavtalen er kortsiktig (under 12 måneder). Dette er benyttet for leieavtalen EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS har på Geilo. Utover dette har konsernet kun mindre leieavtaler som kommer inn under unntaket for lav verdi.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har valgt å anvende IFRS 16 modifisert retrospektivt og sammenligningstall vil ikke bli utarbeidet. Eiendel og forpliktelse settes dermed lik per 1. januar 2021. Konsernet har kun faste leieforpliktelser. Nåverdien av leieforpliktelsen beregnes ved å neddiskontere resterende leiebetaling med bankens marginale lånerente (fundingrente). Opsjoner til å forlenge leieperioden tas med dersom de med rimelig sikkerhet forventes å bli benyttet. Nåverdien for opsjonen innregnes da i leieforpliktelsen og bruksretten.

Resultatregnskapet er også påvirket fordi driftskostnader har blitt erstattet med renter på leieforpliktelsen og avskrivninger på bruksretten. Den totale kostnaden blir høyere de første årene av

en leiekontrakt (renteelementet da er større) og lavere i senere år. Rentekostnader beregnes ved å bruke neddiskonteringsrenten på leieforpliktelsen.

Utleiers regnskapsføring forblir i hovedsak uendret fra IAS 17. Utleier fortsetter å regnskapsføre leieavtaler enten som operasjonelle eller finansielle leieavtaler avhengig av om leieavtalene i all hovedsak overføres risiko og avkastning knyttet til eierskap av den underliggende eiendelen til leietaker. SpareBank 1 Hallingdal Valdres har kun operasjonelle leieavtaler som dermed beholdes i balansen og inntektsføres over leieperioden som tidligere.

Det gis en nærmere beskrivelse av implementeringseffekter i note 16.

Ny misligholdsdefinisjon

Konsernet har fra 1.1.2021 implementert ny misligholdsdefinisjon. Denne er utformet i henhold til European Banking Authority sine retningslinjer for hvordan banker skal anvende misligholdsdefinisjonen i kapitalkravsforordningen (CRR) samt presiseringer i CRR/CRD IV-forskriften.

Mislighold er definert som betalingsmislighold eller mislighold på grunn av manuell misligholdsmerking (unlikelyness to pay).

1. Betalingsmislighold er definert som vesentlig overtrekk med mer enn 90 dagers varighet. Terskelverdier for vesentlig overtrekk er gitt i CRR/CRD IV- forskriften.
2. Mislighold på grunn av manuell misligholdsmerking baserer seg i større grad på kredittfaglige vurderinger. Hendelser som inngår i denne kategorien er tapsavsetninger på kunden, konkurs/gjeldsordning, vurderinger av betalingslettelser, henstand over 180 dager, eller andre indikasjoner på at det kan være betydelig tvil om kunden vil oppfylle sine forpliktelser.

Ny misligholdsdefinisjon innebærer innføring av karenstid som tilsier at kundene blir kategorisert som misligholdt en periode etter at misligholdet er bragt i orden. Karenstid er 3 måneder eller 12 måneder avhengig av underliggende årsak til misligholdet.

Konsernet har med virkning fra 01.01.2021 benyttet denne definisjonen også regnskapsmessig for overføring til trinn 3. Implementeringseffektene per 30.9.2021 har vært uvesentlige. Sammenligningstall er

ikke omarbeidet i henhold til ny misligholdsdefinisjon..

Se note 4 for nærmere detaljer rundt mislighold.

Note 2 – Viktige regnskapsestimater og skjønsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av selskaps- og konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønsmessige vurderinger og tar de forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper og informasjon i noter. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader og noteopplysninger.

Estimater og skjønsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet. Faktiske resultater vil avvike fra de estimerte størrelser. I årsregnskapet for 2020 er det redegjort nærmere for kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper i note 3. I tillegg er poster omtalt nedenfor preget av usikkerhet og skjønn.

Tap på utlån og garantier

Det vises til note 2 «Regnskapsprinsipper» i årsregnskapet for 2020, for en detaljert beskrivelse av anvendt tapsmodell i henhold til IFRS 9. Modellen inneholder flere kritiske estimater. De viktigste er knyttet til definisjonen av vesentlig økt kredittisiko og sentrale forutsetninger i den generelle tapsmodellen.

Den generelle tapsmodellen beregner forventet kredittap under tre scenarier for økonomisk utvikling; et forventet scenario (base case), et nedscenarier (worst case) og et oppscenarier (best case). Scenarioene benytter ulike estimerte fremtidige nivåer for misligholdsrisiko (PD) og tap gitt mislighold (LGD). I kombinasjon med estimert eksponering ved mislighold (EAD), er PD og LGD de viktigste forutsetningene for beregningene av forventet kredittap (ECL).

Utgangspunktet for forventet scenario er observert og validert nivå for mislighold (DR) og tap (faktisk LGD) de siste tre år, og utgangspunktet er gjenstand for løpende vurderinger av hvorvidt historisk mislighold og tap er forventningsrett, og nivåene på framtidig PD og LGD justeres deretter.

Situasjonen med koronapandemien har utfordret konsernets estimering av forventet kredittap (ECL).

Etter at regjeringen fjernet de fleste restriksjonene i slutten av september, er vi på vei mot en normalisering av samfunnet og den økonomiske aktiviteten. På balansetidspunktet er det lite tegn til svekkelse av kredittkvaliteten i utlånsporteføljen.

Metoden for modellmessig beregning av tapsavsetninger er likevel videreført fra de foregående kvartalene. Det innebærer at enkeltengasjementer som er vurdert å ha forhøyet risiko/svekket betalingsevne, som følge av dagens markedssituasjon, er overstyrt fra trinn 1 til trinn 2 i modellen.

Banken har valgt å gjøre en justering på identifiserte kunder og kundegrupper. Det er følgelig foretatt en modelloverstyring hvor det forutsettes at en andel kunder i utsatte bransjer vil migrere fra trinn 1 til trinn 2 som følge av antatt, men ikke observert, vesentlig grad av kredittforverring. I denne prosessen er alle vesentlige BM engasjement gjennomgått enkeltvis.

Banken har det siste året gjennomført en kvartalsvis bransjeanalyse i vårt markedsområde. I denne analysen er reiselivsbransjen identifisert som en av de bransjene som både er hardest rammet og som det er knyttet stor usikkerhet til. Mange bedrifter har opplevd store svingninger i omsetningen og vært rammet av perioder med nedstenginger. Utfordringen før kommende vintersesong ser ut til å være tilstrekkelig tilgang på nødvendig utenlandsk arbeidskraft. I tapsvurderingen er derfor virksomheter som hoteller, pensjonater, moteller og ferie-leiligheter flyttet fra trinn 1 til trinn 2 for å ta høyde for en høyere sannsynlighet for fremtidige tap i bransjen. Det samme er virksomheter som driver med servering av mat og drikke. Denne flyttingen fra trinn 1 til 2 har ført til en økning i forventet tap i porteføljen på 1,7 mill. kroner. Summen av disse engasjementene utgjør ca. 280 mill. kroner.

Scenarievektingen er gjenstand for løpende vurdering basert på tilgjengelig informasjon.

I beregningene rundt forventet tap har banken valgt å opprettholde en økt sannsynlighet for at et «worst case»-scenario skal inntreffe. Tapsmodellen inneholder 3 ulike scenarier, «Base case», «Best case» og «Worst case», og det beregnes et forventet tap (expected credit loss – ECL) for hvert scenario. ECL for en kombinasjon av de tre

scenariene er et vektet gjennomsnitt for de tre scenariene. I en normalsituasjon er scenariene vektet 80-10-10 (hhv. «base» - «worst» - «best»). For å simulere et mer pessimistisk utfall, har banken gjennomført simuleringer med større vekt på «worst case»-utfallet og valgt å legge en vektning på 70-20-10 (dvs. 20 % sannsynlighet for «worst case») til grunn i beregningen av avsetninger pr. 30.09.21.

Dette er samme vektning som er benyttet det siste året. Forskjellen mellom scenarioene utgjør ca. 6,9 mill. i endret avsetningsbehov og viser følsomheten i porteføljen. På denne måten er bankens avsetninger økt med ca. 6,9 mill. i forhold til det som ville vært tilfelle uten pandemien.

Se for øvrig note 4 for ytterligere detaljer.

Note 3 – Finansiell risiko

Finansiell risiko og risikostyring er beskrevet i årsregnskapet for 2020 blant annet i note 6, 7 til 14 (for kredittrisiko), note 15 (markedsrisiko) og note 16 (likviditetsrisiko) som sammen med informasjon i denne delårsrapporten i all vesentlighet er dekkende for den finansielle risiko per 30.09.2021.

Som følge av endret markedssituasjon og generell økt usikkerhet knyttet til framtidsutsiktene for norsk

økonomi, gjennomfører banken nå hyppigere vurderinger av kredittrisiko på større andeler av bankens bedriftsmarkedsportefølje. Kredittengasjementer innen bransjer som fortsatt er rammet av effekter fra virusutbruddet samt engasjementer med innvilget betalingsutsettelse følges tett og risikonivået vurderes løpende.

Note 4 - Tap på utlån, garantier m.v.

For detaljert beskrivelse av tapsmodellen se note 2.1 - regnskapsprinsipper i årsrapporten for 2020. Tall i hele tusen kroner.

Tabellene i denne noten spesifiserer kun morbank da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre. Se note 5.

Morbank

Tap på utlån og garantier	31.12.2020	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/ innbetalt tidligere konstatert	30.09.2021
Avsetning til tap etter amortisert kost - bedriftsmarkedet	36.104	6.369	-3.549	38.925
Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI) - privatmarkedet	14.060	-1.171	-124	12.765
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	50.164	5.198	-3.672	51.690
Presentert som:				
Netto utlån; avsetning til tap på utlån reduserer brutto utlån	46.532	4.649	-3.672	47.508
Annen gjeld; avsetning til tap på garantier, ubenytt kreditt, lånetilsagn	3.633	549	-	4.182
Balanse	50.164	5.198	-3.672	51.690

Tabellene under avstemmer inngående og utgående balanse per trinn. Avstemmingsposter inkluderer:

- bevegelser mellom trinn, IB for lån som er flyttet til trinnene.
- nye utstedte lån, som reflekterer tapsavsetningen for nye innregnede lån, inkludert utlån som tidligere er fraregnet som følge av endrede vilkår.
- Utlån som er fraregnet reflekterer avsetning for utlån som er fraregnet i perioden uten at det er nedskrevet som følge av kredittap inkludert lån som er fraregnet som følge av endringer i vilkår.
- Ny måling av tap inkluderer effekt av endringer i input eller forutsetninger i modellen, delvis tilbakebetaling, opptrekk i eksisterende kreditt, og endringer i måling som følge av overføring mellom trinn.

Morbank

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån og garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2021	15.907	19.610	14.647	50.164
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	5.697	-5.697	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-1.721	2.221	-500	-
Overført til (fra) trinn 3	-12	-692	704	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	6.231	2.847	285	9.362
Økning i måling av tap	1.651	11.992	2.148	15.790
Reduksjon i måling av tap	-8.346	-2.647	-3.537	-14.530
Utlån som har blitt fraregnet	-3.666	-4.564	-188	-8.419
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-0	-679	-679
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	-	-	-	-
30.09.2021	15.741	23.069	12.880	51.690
- Herav bedriftsmarkedet	12.148	18.228	8.549	38.925
- Herav personmarkedet	3.593	4.841	4.331	12.765

Morbank

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån og garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	9.413	12.496	19.689	41.597
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	4.823	-4.153	-670	-
Overført til (fra) trinn 2	-2.023	2.023	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-81	-997	1.078	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	4.558	2.886	10	7.455
Økning i måling av tap	3.244	9.669	2.856	15.769
Reduksjon i måling av tap	-5.105	-1.222	-1.752	-8.079
Utlån som har blitt fraregnet	-1.505	-2.587	-49	-4.141
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-2.119	-2.119
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	2	-	-	2
Skjønnsmessig tapsavsetning	-	-	-8.000	-8.000
30.09.2020	13.326	18.115	11.043	42.484
- Herav bedriftsmarkedet	9.949	11.740	7.692	29.381
- Herav personmarkedet	3.378	6.374	3.351	13.103

Morbank

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån og garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	9.413	12.496	19.689	41.597
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	3.198	-3.198	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-2.057	2.057	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-127	-1.210	1.338	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	7.740	4.992	314	13.046
Økning i måling av tap	3.619	9.978	6.255	19.852
Reduksjon i måling av tap	-3.914	-1.122	-247	-5.283
Utlån som har blitt fraregnet	-1.965	-4.383	-718	-7.066
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-3.795	-3.795
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	-	-	-	-
Skjønnsmessig tapsavsetning	-	-	-8.187	-8.187
31.12.2020	15.907	19.610	14.647	50.164
- Herav bedriftsmarkedet	12.371	12.929	10.796	36.096
- Herav personmarkedet	3.536	6.680	3.852	14.069

Morbank

Periodens tap på utlån og garantier	31.12.20	30.09.20	30.09.21
Endring i IFRS 9 nedskrivning	8.475	1.232	1.525
Konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	3.795	3.627	3.672
Konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	28	17	91
Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	-81	-78	-40
Andre korreksjoner / amortisering av nedskrivninger	1.572	968	501
Sum tap på utlån og garantier	13.789	5.765	5.750

Morbank

	31.12.20	30.09.20	30.09.21
Misligholdte engasjement:			
Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	52.838	99.200	24.802
Trinn 3 nedskrivning	-10.541	-9.134	-9.421
Netto misligholdte engasjement	42.297	90.066	15.381
Avsetningsgrad	19,9 %	9,2 %	38,0 %
Brutto misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,53 %	1,00 %	0,24 %
Øvrige tapsutsatte engasjement:			
Øvrig tapsutsatte engasjement	9.765	7.218	31.666
Trinn 3 nedskrivning	-4.101	-1.909	-3.969
Netto tapsutsatte engasjement	5.664	5.309	27.697
Avsetningsgrad	42,0 %	26,4 %	12,5 %
Øvrig tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,10 %	0,07 %	0,30 %

Morbank

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2021	9.096.429	881.151	45.288	10.022.869
Endring	335.213	101.030	-2.683	433.560
30.09.2021	9.431.643	982.181	42.605	10.456.429
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,17 %	2,35 %	30,23 %	0,49 %

Morbank

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	8.214.932	771.128	49.250	9.035.310
Endring	793.190	131.689	368	925.247
30.09.2020	9.008.122	902.817	49.618	9.960.557
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,15 %	2,01 %	22,26 %	0,43 %

Morbank

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	8.214.932	771.128	49.250	9.035.310
Endring	881.497	110.023	-3.962	987.559
31.12.2020	9.096.429	881.151	45.288	10.022.869
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,17 %	2,23 %	32,34 %	0,50 %

Morbank

Engasjementer med betalingslettelse (forbearance)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum
Engasjementer med betalingslettelse uten nedskrivning	-	77.524	-	77.524
Engasjementer med betalingslettelse med nedskrivning	-	-	-	-
Totale engasjementer med betalingslettelse 30.09.21	-	77.524	-	77.524

Morbank

Engasjementer med betalingslettelse (forbearance)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum
Engasjementer med betalingslettelse uten nedskrivning	33.616	9.922	-	43.538
Engasjementer med betalingslettelse med nedskrivning	-	-	-	-
Totale engasjementer med betalingslettelse 31.12.20	33.616	9.922	-	43.538

Tabellen viser lån hvor det er innvilget betalingslettelse. Lån som har en vesentlig økt kredittrisiko siden førstegangsinnregning er klassifisert i trinn 2.

Sensitivitetsanalyse tapsmodell

Tabellene under viser hvor sensitiv bankens resultat før skatt pr. 30.09.21 er for endringer i scenariovektingen i tapsmodellen. For nærmere beskrivelse av tapsmodellen se note 2 og 3 i årsrapporten for 2020.

Banken har opprettholdt en scenariovekting på 70-20-10 gjennom hele pandemiperioden. Dette gir en tapsavsetning som er nesten 7 mill. høyere enn hva som ville blitt benyttet i en normalsituasjon der vektingen vil være 80-10-10.

Sensitivitetsanalyse tapsmodell	Valgt scenariovekting			
	Vekt	BM	PM	Total
Scenario 1 (forventet)	70 %	19.042	8.451	27.493
Scenario 2 (stress)	20 %	15.272	6.429	21.701
Scenario 3 (best)	10 %	1.873	623	2.496
Totalt	100 %	28.117	13.512	51.690

Sensitivitetsanalyse tapsmodell	Alternativ scenariovekting			
	Vekt	BM	PM	Total
Scenario 1 (forventet)	80 %	21.762	9.658	31.420
Scenario 2 (stress)	10 %	7.636	3.215	10.851
Scenario 3 (best)	10 %	1.873	623	2.496
Totalt	100 %	28.117	13.512	44.767

Sensitivitetsanalyse tapsmodell	Alternativ scenariovekting			
	Vekt	BM	PM	Total
Scenario 1 (forventet)	60 %	16.322	7.244	23.565
Scenario 2 (stress)	30 %	22.908	9.644	32.552
Scenario 3 (best)	10 %	1.873	623	2.496
Totalt	100 %	28.117	13.512	58.613

Note 5 - Brutto utlån fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern			
31.12.20	30.09.20	30.09.21	(Hele tusen kroner)	30.09.21	30.09.20	31.12.20
6.577.525	6.501.616	6.876.635	Lønnstakere o.l	6.876.635	6.501.616	6.577.525
-	-	-	Offentlig sektor	-	-	-
582.016	555.038	575.713	Primærnæringen	575.713	555.038	582.016
46.654	49.404	45.158	Industri	45.158	49.404	46.654
482.606	527.652	527.811	Bygg- og anleggsvirksomhet	527.811	527.652	482.606
100.678	86.361	91.834	Varehandel	91.834	86.361	100.678
69.905	63.298	63.660	Transport og lagring	63.660	63.298	69.905
373.188	333.306	383.862	Hotell og restaurantdrift	383.862	333.306	373.188
80.775	78.289	461.815	Forretningsmessig tjenesteyting	461.815	78.289	80.775
1.178.072	1.254.014	1.118.454	Omsetning/drift eiendommer	1.094.806	1.229.215	1.153.451
531.450	511.579	311.487	Diverse næringer	311.487	511.579	531.450
10.022.869	9.960.557	10.456.429	Brutto utlån	10.432.781	9.935.758	9.998.248
-34.496	-27.791	-37.829	- Tap på utlån til amortisert kost	-37.829	-27.791	-34.496
-8.832	-8.296	-6.575	- Tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	-6.575	-8.296	-8.832
		-	- Verdiendring utover tapsnedskrivning	-		
9.979.541	9.924.470	10.412.025	Netto utlån	10.388.377	9.899.671	9.954.920
10.022.869	9.960.557	10.456.429	Sum brutto utlån	10.432.781	9.935.758	9.998.248
36.240	36.240	31.251	Lån overført til SpareBank 1 Næringskreditt	31.251	36.240	36.240
2.630.607	2.590.689	2.832.920	Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt	2.832.920	2.590.689	2.630.607
12.689.716	12.587.486	13.320.600	Sum brutto utlån inkl. kredittforetak	13.296.952	12.562.687	12.665.095

Note 6 - Innskudd fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern			
31.12.20	30.09.20	30.09.21	(Hele tusen kroner)	30.09.21	30.09.20	31.12.20
4.933.253	4.928.506	5.276.257	Lønnstakere o.l	5.290.975	4.928.506	4.933.253
260.959	247.728	284.620	Primærnæringer	292.009	247.728	260.959
88.626	78.458	69.814	Industri	72.463	78.458	88.626
650.574	544.634	689.093	Bygg- og anleggsvirksomhet	648.588	544.634	650.574
201.344	186.786	194.365	Varehandel	190.940	186.786	201.344
55.326	52.994	53.057	Transport og lagring	49.627	52.994	55.326
137.589	171.092	209.741	Hotell og restaurantdrift	158.359	171.092	137.589
97.434	90.707	94.292	Forretningsmessig tjenesteyting	89.725	90.707	91.430
919.504	971.225	817.464	Omsetning/drift eiendommer	712.613	947.570	901.854
1.495.585	1.249.900	1.414.718	Diverse næringer	1.570.274	1.249.900	1.495.585
8.840.194	8.522.030	9.103.421	Sum innskudd fordelt på sektor og næring	9.075.573	8.498.375	8.816.540

Note 7 - Finansielle derivater

Generell beskrivelse:

Oppstillingen nedenfor viser virkelig verdi av bankens finansielle derivater bokført som eiendeler og gjeld samt nominelle verdier av kontraktene. Positiv markedsverdi av kontrakter blir bokført som eiendel, mens negativ markedsverdi blir bokført som gjeld.

Kontraktsvolumet, oppført brutto, viser størrelsen av derivatenes underliggende eiendeler, og er grunnlaget for måling av endringer i virkelig verdi av bankens derivater. Det oppgitte volumet viser utestående volum av transaksjoner ved periodens slutt og gir ingen indikasjon på markedsrisiko eller kredittrisiko. Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Gevinster blir ført som eiendeler og tap ført som gjeld for alle rentederivater.

Banken har ingen kontrakter som kvalifiserer for kontantstrømsikring.

Morbank og konsern

Alle beløp er like for morbank og konsern. Tall i hele tusen kroner.

Finansielle derivater

Til virkelig verdi over resultatet	30.09.2021			
	Kontraktssum	Virkelig verdi		
		Eiendeler	Forpliktelser	
Renteinstrumenter				
Rentebytteavtaler fastrente utlån	280.000	469	2.195	
Andre rentekontrakter	-	-	-	
Sum renteinstrumenter	280.000	469	2.195	
Sikring av innlån				
Rentebytteavtaler fastrente innlån	500.000	3.492	2.467	
Andre rentekontrakter	-	-	-	
Sum renteinstrumenter sikring	500.000	3.492	2.467	
Sum finansielle derivater	780.000	3.962	4.662	

Til virkelig verdi over resultatet	30.09.2020			
	Kontraktssum	Virkelig verdi		
		Eiendeler	Forpliktelser	
Renteinstrumenter				
Rentebytteavtaler fastrente utlån	400.000	1.787	16.403	
Andre rentekontrakter	-	-	-	
Sum renteinstrumenter	400.000	1.787	16.403	
Sikring av innlån				
Rentebytteavtaler fastrente innlån	300.000	12.828	-	
Andre rentekontrakter	-	-	-	
Sum renteinstrumenter sikring	300.000	12.828	-	
Sum finansielle derivater	700.000	14.614	16.403	

Til virkelig verdi over resultatet	31.12.2020			
	Kontraktssum	Virkelig verdi		
		Eiendeler	Forpliktelser	
Renteinstrumenter				
Rentebytteavtaler fastrente utlån	280.000	1.430	-11.590	
Andre rentekontrakter	-	-	-	
Sum renteinstrumenter	280.000	1.430	-11.590	

Sikring av innlån

Rentebytteavtaler fastrente innlån	300.000	10.074	-
Andre rentekontrakter			
Sum renteinstrumenter sikring	300.000	10.074	-
Sum finansielle derivater	580.000	11.504	-11.590

Virkelig verdisikring

Konsernet har gjennomført verdisikring av to fastrenteinnlån med en balanseverdi på 500 mill. kroner. Innlånene sikres 1:1 gjennom eksterne kontrakter hvor det er samsvar mellom løpetid og fastrenten i sikringsobjektet og sikringsforretningen. Konsernet utarbeider kvartalsvis dokumentasjon på at sikringsobjektet og sikringsinstrumentet er sikringseffektivt. Det var ikke ineffektivt resultat på sikringsinstrumentet per 30.09.2021. Det forventes at sikringen vil være effektiv også i fremtiden. Ved bruk av sikringsbokføring sikrer konsernet seg mot bevegelser i markedsrenten.

Endringer i kredittspread mot markedsrenten er ikke en del av sikret risiko og påvirker derfor ikke effektiviteten i sikringsbokføringen. Endring i virkelig verdi av sikringsinstrumentet i 1:1 sikringen var 1,0 mill. kroner per 3. kvartal 2021, mens endring i virkelig verdi av sikringsobjektet (lånet) i 1:1 sikringen var 1,1 mill. kroner. Sikringsineffektiviteten innregnet i resultatet utgjorde dermed en kostnad på 0,1 mill. kroner. Resultateffektene er inkludert i resultatlinjen "Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivat".

Note 8 - Andre eiendeler

Morbank				Konsern		
31.12.20	30.09.20	30.09.21	(Hele tusen kroner)	30.09.21	30.09.20	31.12.20
5.150	4.700	5.175	Utsatt skatt	7.663	6.405	7.638
25.793	8.777	28.734	Andre eiendeler	104.841	28.156	98.952
30.943	13.477	33.909	Andre eiendeler	112.504	34.561	106.590

Note 9 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

SpareBank 1 Hallingdal Valdres emitterer og innløser verdipapirgjeld som et ledd i likviditetsstyringen. Refinansieringsbehovet blir også delvis finansiert ved overføring av utlånsportefølje til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Oppstillingen er identisk i morbank og konsern. All verdipapirgjeld er utstedt i NOK.

Verdipapirgjeld (Hele tusen kroner)	30.09.2021	30.09.2020	31.12.2020
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak			
- pålydende verdi	100.000	100.000	100.000
- bokført verdi	100.133	100.126	100.154
Obligasjonsgjeld			
- pålydende verdi	1.550.000	1.100.000	1.425.000
- bokført verdi	1.563.813	1.122.347	1.439.170
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, pålydende verdi	1.650.000	1.200.000	1.525.000
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, bokført verdi	1.663.946	1.222.473	1.539.324

Verdipapirgjeld fordelt på forfallstidspunkt	30.09.2021	30.09.2020	31.12.2020
2020	-	-	-
2021	-	300.000	200.000
2022	400.000	400.000	400.000
2023	500.000	500.000	500.000
2024	-	-	-
2025	300.000	-	300.000
2026	250.000	-	125.000
2027	-	-	-
2028	200.000	-	-
Sum verdipapirgjeld, pålydende verdi	1.650.000	1.200.000	1.525.000

	30.09.2021	Forfalt/ Emittert/ innløst i 2021		31.12.20
Endring i verdipapirgjeld		utvidet i 2021		
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	100.000	-	-	100.000
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	1.550.000	325.000	-200.000	1.425.000
Påløpte renter	11.345			3.878
Verdijusteringer	2.601			10.446
Sum verdipapirgjeld	1.663.946	325.000	-200.000	1.539.324

Ansvarlig lånekapital	30.09.2021	30.09.2020	31.12.2020
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital *)	120.000	120.000	120.000
- påløpte renter	199	178	196
Sum ansvarlig lånekapital	120.199	120.178	120.196

*) Ansvarlig lån har en løpetid på 10 år med mulighet for call etter 5 år. Pr 30.06.2021 har banken utstedt totalt 120 mill. kroner i ansvarlig lånekapital, med tidspunkt for «call» 14.06.2022 (60 mill kr) og 22.05.2023 (60 mill kr).

	30.09.2021	Forfalt/ Emittert/ innløst i 2021		31.12.20
Endring i ansvarlig lånekapital		utvidet i 2021		
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital, nominell verdi	120.000	-	-	120.000
Påløpte renter	199	-	-	196
Sum ansvarlig lånekapital	120.199	-	-	120.196

Note 10 - Annen gjeld og balanseførte forpliktelser

Morbank				Konsern		
31.12.20	30.09.20	30.09.21	(Hele tusen kroner)	30.09.21	30.09.20	31.12.20
36.999	37.888	37.148	Forpliktelser vedr skatt og avsetninger	66.664	39.734	61.636
26.903	25.840	26.903	Pensjonsforpliktelser	27.695	26.382	27.507
59.793	22.377	98.239	Annen gjeld	98.636	46.801	62.695
123.695	86.105	162.290	Sum annen gjeld og balanseførte forpliktelser	192.995	112.917	151.838

Note 11 - Kapitaldekning

Kapitalstyring

Pr 30. september 2021 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3 prosent og motsyklisk kapitalbuffer 1 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 11 prosent. I tillegg har Finanstilsynes fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 Hallingdal Valdres på 2,3 prosent. Totalt minstekrav til ren kjernekapital, inklusive pilar 2-kravet, er dermed 13,3 prosent.

Bankens investering i datterselskapene faller inn under størrelsesunntaket i CRR/CRD IV forskriftenes § 17, og det utarbeides således ikke kapitaldekning på konsolidert nivå.

Finanstilsynet har imidlertid pålagt bankene utvidet konsolideringsplikt for eierforetak i samarbeidende gruppe for eierandeler under 10%. Bestemmelsen gjelder eierandeler i andre finansforetak som forestår den virksomheten som samarbeidet omfatter, jfr Finansforetaksloven § 17-13. Banken anvender regelen om forholdsmessig konsolidering av eierandeler i samarbeidende gruppe for SB1 Boligkreditt AS, SB1 Næringskreditt AS, SB1 Kreditt AS og SB1 Finans Midt-Norge AS.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko.

Konsernets mål om ren kjernekapitaldekning er minimum 16 prosent.

Målet for total kjernekapital er 17,5 prosent og målet for total kapitaldekning er 19,5 prosent.

Forholdsmessig konsolidering

(Hele tusen kroner)	31.12.20	30.09.20	30.09.21
Ren kjernekapital	1.577.510	1.496.686	1.572.869
Kjernekapital	1.589.750	1.509.266	1.586.261
Ansvarlig kapital	1.727.361	1.647.297	1.726.067
Totalt beregningsgrunnlag	7.447.076	7.195.898	8.023.320
Ren kjernekapitaldekning	21,2 %	20,8 %	19,6 %
Kjernekapitaldekning	21,3 %	21,0 %	19,8 %
Kapitaldekning	23,2 %	22,9 %	21,5 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	9,7 %	9,6 %	9,4 %

Morbank

(Hele tusen kroner)	31.12.20	30.09.20	30.09.21
Innskutt egenkapital	817.281	817.281	817.281
Opptjent egenkapital	791.604	711.364	791.604
Balanseført egenkapital	1.608.885	1.528.645	1.608.885
Frdrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-142.765	-154.141	-146.105
Ren kjernekapital	1.466.120	1.374.504	1.462.780
Fondsobligasjoner	-	-	-
Kjernekapital	1.466.120	1.374.504	1.462.780
Tidsbegrenset ansvarlig kapital	120.000	120.000	120.000
Frdrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-1.454	-1.568	-2.086
Ansvarlig kapital	1.584.666	1.492.936	1.580.694
Risikoveid beregningsgrunnlag:			
Stater	-	-	2.869
Lokale og regionale myndigheter	16.332	16.314	18.581
Institusjoner	231.071	113.086	214.009
Foretak	476.489	586.170	873.401
Massemarked	1.056.657	1.051.025	975.784
Pantsikkerhet i eiendom	3.340.749	3.386.195	3.482.398

Forfalte engasjementer	35.048	88.200	48.964
Høyrisikoengasjementer	337.912	-	306.232
Obligasjoner med fortrinnsrett	27.213	27.185	27.235
Andeler i verdipapirfond	200.514	189.740	221.267
Egenkapitalposisjoner	219.783	210.187	242.219
Øvrige engasjementer	91.744	89.017	154.869
Sum kredittrisiko	6.033.512	5.757.119	6.567.829
Operasjonell risiko	582.788	570.216	582.788
Motpartsrisiko derivater (CVA-risiko)	8.309	13.385	8.796
Totalt beregningsgrunnlag	6.624.609	6.340.720	7.159.412
Kapitaldekning			
Ren kjernekapitaldekning	22,1 %	21,7 %	20,4 %
Kjernekapitaldekning	22,1 %	21,7 %	20,4 %
Kapitaldekning	23,9 %	23,5 %	22,1 %
Bufferkrav			
Bevaringsbuffer (2,5 %)	165.615	158.518	178.985
Motsyklisk buffer (1,0 %)	66.246	63.407	71.594
Systemrisikobuffer (3,0 %)	198.738	190.222	214.782
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	430.600	412.147	465.362
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,5 %)	298.107	285.332	322.174
Tilgjengelig ren kjernekapital	855.959	795.457	793.159
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	11,3 %	11,1 %	10,5 %

Note 12 - Egenkapitalbevisere og spredning av egenkapitalbevis per 30.09.2021

Det var 2 egenkapitalbevisere per 30.06.2021	Antall	% av totalt antall egenkapitalbevis
Sparebankstiftelsen Hallingdal	7.130.445	88,50 %
Sparebankstiftelsen Øystre Slidre	926.555	11,50 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)	8.057.000	100 %

Egenkapitalbevisbrøk - Morbank

(Hele tusen kroner)	30.09.2021	01.01.2021	30.09.2020
Eierandelskapital	805.700	805.700	805.700
Overkursfond	11.581	11.581	11.581
Utjevningsfond eksklusive utbytte og fond for urealiserte gevinster	611.238	611.238	550.505
A. Sum egenkapitalbeviserens kapital	1.428.519	1.428.519	1.367.786
Grunnfondskapital eksklusive gaver og fond for urealiserte gevinster	151.130	151.130	151.410
Kompensasjonsfond	1.176	1.176	1.176
B. Sum samfunnseid kapital	152.306	152.306	152.586
Egenkapital eksklusiv utbytte, fond for urealiserte gevinster og annen egenkapital	1.580.825	1.580.825	1.520.372
Eierandelsbrøk (A/(A+B))	90,37 %	90,37 %	89,96 %

Note 13 - Segmentinformasjon

Inndelingen i segmentene som beskrevet under er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten.

Konsern 30.09.2021

(Hele tusen kroner)	Morbank	Eiendoms- megling	Regnskaps- tjenester	Øvrig virksomhet/ elimineringer	Totalt konsern
RESULTAT					
Netto renteinntekter og provisjon BK/NK	168.929	575	20	-309	169.215
Netto andre provisjonsinntekter	39.266	-	-	-	39.266
Netto andre inntekter	94.982	59.303	31.299	-37.971	147.613
Driftskostnader	118.915	48.330	30.442	-14.954	182.734
Resultat før tap	184.262	11.547	877	-23.326	173.360
Tap på utlån og garantier	-5.750	-	-	-	-5.750
Resultat før skatt	178.512	11.547	877	-23.326	167.610

(Hele tusen kroner)	Morbank	Eiendoms- megling	Regnskaps- tjenester	Øvrig virksomhet / elimineringer	Totalt konsern
BALANSE					
Netto utlån til kunder	10.412.025	-	-	-23.648	10.388.377
Andre eiendeler	2.402.979	61.940	7.695	33.355	2.505.969
Sum eiendeler per segment	12.815.004	61.940	7.695	9.707	12.894.346
Innskudd fra og gjeld til kunder	9.103.421	-	-	57.848	9.161.269
Annen gjeld og egenkapital	3.711.583	61.940	7.695	-48.141	3.733.077
Sum egenkapital og gjeld per segment	12.815.004	61.940	7.695	9.707	12.894.346

Konsern 30.09.2020

(Hele tusen kroner)	Morbank	Eiendoms- megling	Regnskaps- tjenester	Øvrig virksomhet / elimineringer	Totalt konsern
RESULTAT					
Netto renteinntekter og provisjon BK/NK	148.553	43	43	-438	148.201
Netto andre provisjonsinntekter	40.733	-	-	-	40.733
Netto andre inntekter	44.680	37.634	31.566	9.803	123.683
Driftskostnader	115.679	30.653	30.118	-3.536	172.914
Resultat før tap	118.287	7.024	1.491	12.901	139.703
Tap på utlån og garantier	5.765	-	-	-	5.765
Resultat før skatt	112.522	7.024	1.491	12.901	133.938

(Hele tusen kroner)	Morbank	Eiendoms- megling	Regnskaps- tjenester	Øvrig virksomhet / elimineringer	Totalt konsern
BALANSE					
Netto utlån til kunder	9.924.470	-	-	-24.799	9.899.671
Andre eiendeler	1.664.989	51.247	17.146	41.152	1.774.534
Sum eiendeler per segment	11.589.459	51.247	17.146	16.353	11.674.205
Innskudd fra og gjeld til kunder	8.522.030	-	-	-23.655	8.498.375
Annen gjeld og egenkapital	3.067.429	51.247	17.146	40.008	3.175.830
Sum egenkapital og gjeld per segment	11.589.459	51.247	17.146	16.353	11.674.205

Konsern 31.12.2020

(Hele tusen kroner)	Morbank	Eiendoms- megling	Regnskaps- tjenester	Øvrig virksomhet / elimineringer	Totalt konsern
RESULTAT					
Netto renteinntekter og provisjon BK/NK	204.399	165	46	-552	204.058
Netto andre provisjonsinntekter	53.772	-	-	-	53.772
Netto andre inntekter	57.494	66.952	41.290	15.019	180.755
Driftskostnader	164.446	57.049	41.312	-7.487	255.320
Resultat før tap	151.219	10.068	24	21.954	183.265
Tap på utlån og garantier	13.789	-	-	-	13.789
Resultat før skatt	137.430	10.068	24	21.954	169.476

(Hele tusen kroner)	Morbank	Eiendoms- megling	Regnskaps- tjenester	Øvrig virksomhet / elimineringer	Totalt konsern
BALANSE					
Netto utlån til kunder	9.979.541	-	-	-24.583	9.954.958
Andre eiendeler	2.264.344	54.176	15.954	52.274	2.386.748
Sum eiendeler per segment	12.243.885	54.176	15.954	27.691	12.341.706
Innskudd fra og gjeld til kunder	8.840.194	-	-	-23.654	8.816.540
Annen gjeld og egenkapital	3.403.691	54.176	15.954	51.345	3.525.166
Sum egenkapital og gjeld per segment	12.243.885	54.176	15.954	27.691	12.341.706

Note 14 - SpareBank 1 Boligkreditt AS m.v.

SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS og SpareBank 1 Kreditt AS

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har, sammen med de andre eierne, inngått avtale om etablering av likviditetsfasilitet for SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Det er inngått en aksjonæravtale for SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkl krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger), og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4%. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Næringskreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Næringskreditt AS har en kjernekapitaldekning på minst 11,0 prosent, og eventuelt tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Næringskreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises også her til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har, sammen med de andre eierne, inngått avtale om å sikre at SpareBank 1 Kreditt AS til enhver tid har en forsvarlig ansvarlig kapital.

For mer informasjon vedrørende avtalene se note 9 i årsregnskapet for 2020.

Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

I henhold til IFRS 7 skal finansielle instrumenter som regnskapsføres til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer:

Nivå 1: Verdsettelse basert på noterte priser i aktivt marked

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på børse samt verdipapirfond som investerer i egenkapitalinstrumenter.

Nivå 2: Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2. Instrumenter inkludert i nivå 2 omfatter renteswapper og obligasjoner og sertifikater som inngår i likviditetsporteføljen samt verdipapirfond som investerer i renteinstrumenter.

Nivå 3: Verdsettelse basert på annet enn observerbare data

Dersom fastsettelsen av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og 2, benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke er basert på observerbare markedsdata, er fastsatt på grunnlag av verdianslag innhentet fra eksterne parter eller SpareBank 1 Gruppen. Instrumenter inkludert i nivå 3 som verdsettes etter disse verdsettelsesmetoder omfatter unoterte egenkapitalinstrumenter, som vurderes til virkelig verdi over resultatet.

Strategiske eierposter i SpareBank 1 selskapene verdsettes i hovedsak til gjennomsnittlig emisjonskurs. Ved verdifall som ikke anses å være forbigående, nedskrives eierposten til vår andel av bokført egenkapital i selskapet.

Fastrentelån klassifisert i nivå 3 verdivurderes kvartalsvis basert på en neddiskontert nåverdi av fremtidige kontantstrømmer fra porteføljen. Diskonteringsrenten settes lik en stipulert markedsrente for porteføljen. Verdien tilsvarer bankens beste estimat på prisen en markedsdeltaker vil være villig til å betale for fastrenteutlånsporteføljen i et annenhåndsmarked for fastrenteutlån.

Instrumenter inkludert i nivå 3 omfatter hovedsaklig investeringer i fastrenteutlån og aksjer i allianseselskaper og andre strategiske aksjer samt grunnfondsbevis i andre banker.

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30. september 2021:

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	12.335	-	12.335
- Obligasjoner og sertifikater	-	459.355	-	459.355
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	98.166	241.486	242.368	582.020
- Fastrentelån	-	-	461.922	461.922
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI				
- Utlån klassifisert til virkelig verdi over utvidet res.	-	7.075.332	-	7.075.332
Sum eiendeler	98.166	7.788.508	704.289	8.590.964
Forpliktelser (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	4.662	-	4.662
Sum forpliktelser	-	4.662	-	4.662

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30. september 2020:

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	21.683	-	21.683
- Obligasjoner og sertifikater	-	448.017	-	448.017
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	96.242	184.916	194.410	475.567
- Fastrentelån	-	-	490.071	490.071
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI				
- Utlån klassifisert til virkelig verdi over OCI	-	6.650.408	-	6.650.408
Sum eiendeler	96.242	7.305.024	684.481	8.085.747
Forpliktelser (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	16.403	-	16.403
Sum forpliktelser	-	16.403	-	16.403

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2020:

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	12.793	-	12.793
- Obligasjoner og sertifikater	-	447.840	-	447.840
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	93.429	196.709	214.768	504.906
- Fastrentelån	-	-	499.255	499.255
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI				
- Utlån klassifisert til virkelig verdi over OCI	-	6.761.470	-	6.761.470
Sum eiendeler	93.429	7.418.812	714.023	8.226.264
Forpliktelser (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	11.590	-	11.590
Sum forpliktelser	-	11.590	-	11.590

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 30. september 2021:

	Fastrentelån	Egenkapital- instrumenter	Sum
Inngående balanse 01.01.2021	499.255	214.768	714.023
Investeringer i perioden	-	27.690	27.690
Tilbakebetaling av kapital	-	-	-
Salg i perioden (til bokført verdi)	-	-91	-91
Netto volumendring i perioden	-38.716	-	-38.716
Gevinst eller tap ført i resultatet	1.383	-	1.383
Gevinst eller tap ført direkte mot utvidet resultat	-	-	-
Overført til nivå 3	-	-	-
Utgående balanse 30.09.2021	461.922	242.368	704.289

Note 16 - IFRS 16 Leieavtaler

IFRS 16 Leieavtaler

Implementeringen av IFRS 16 Leieavtaler 1.1.2021 fører til at vesentlige leieavtaler for konsernet balanseføres. Bruksrett er presentert i balansen som en del av "Varige driftsmidler", mens leieforpliktelsen presenteres som "Annen gjeld".

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har i konsernet benyttet seg av fritak for en kortsiktig leieavtaler (under 12 måneder) som gjelder avtale Fjellmegleren har på Geilo.

Resultatregnskapet vil også påvirkes fordi tidligere driftskostnader erstattes med renter og avskrivninger. Den totale kostnaden blir vanligvis høyere de første årene av en leiekontrakt (renteelementet er da større) og lavere i senere år.

Sammenligningstall er ikke omarbeidet.

Morbank		Konsern	
01.01.2021	Balansen (hele tusen kroner)		01.01.2021
50.634	Leieforpliktelser		50.634
50.634	Bruksrett		50.634
30.09.2021	Resultatregnskap (hele tusen kroner)		30.09.2021
4.650	Avskrivninger		4.650
449	Renter		449
5.099	Sum		5.099
30.09.2021	Resultateffekter IFRS 16		30.09.2021
4.890	Reduksjon driftskostnader etter IAS 17		4.890
5.099	Økning kostnader etter IFRS 16		5.099
-209	Endringer i resultat før skatt i perioden		-209

Note 17 - Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet enkelthendelser av vesentlig betydning som påvirker konsernets delårsregnskap ved utgangen av tredje kvartal 2021.

SpareBank
HALLINGDAL VALDRES

Geilo • Ål • Gol • Nesbyen • Flå • Hemsedal
Fagernes • Heggenes • Beitostølen